

PRO HUNGARICA COMMUNITATE

A SZLOVÁK GAZDASÁG ELEMZÉSE KÖLTSÉGVETÉSI ÖSSZEFOGLALÓ

JÚLIUS 2026

Költségvetési összefoglaló

2026. július

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló	4
1. Az állami költségvetés jelenlegi állása	6
Bevezetés	6
A pénzforgalmi egyenleg június végén	6
Bevételi oldal: szélesebb javulás, de továbbra is óvatos értelmezés	7
Kiadási oldal: a kamat és a helyreállítási terv a fő nyomáspont	8
A RRZ júniusi költségvetési szemaforja	9
Az adósságfék kivételeinek értelmezése	10
Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest	10
Összegzés	11
Források	11
2. Konszolidációs pálya és középtávú fiskális kilátások	13
Bevezetés	13
A kormányzati célok eléréséhez szükséges intézkedések	13
Hiány- és adósságpálya 2029-ig	14
Mi változtatta meg a középtávú előrejelzést	15
Kamatteher, védelmi kiadások és tartós gondozás	15
Az IFP júniusi adó- és járulék-előrejelzése	16
Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest	17
Összegzés	17
Források	18
3. Európai uniós források lehívása	19
Bevezetés	19
Aktuális lehívási helyzet 2026. június végén	19
A Szlovákia Program belső szerkezete	20
N+3 mérföldkövek és végrehajtási kockázatok	21
A forrásfelfüggesztés feltételes gazdasági forgatókönyve	21
Költségvetési és gazdasági értelmezés	22
Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest	23
Összegzés	23
Források	24
4. Működési, adatgazdálkodási és informatikai fejlemények	25

Bevezetés.....	25
Az állami adatok jobb felhasználását célzó projekt.....	25
A Központi Gazdasági Rendszer reformjának második szakasza	26
Állami informatikai kiadások: tartós alultervezési kockázat	27
A három kezdeményezés közös költségvetési tanulsága	28
Összegzés	29
Források.....	29
5. Intézményi javaslatok	30
Bevezetés.....	30
A RRZ forrásokban megjelenő javaslati irányai	30
Források.....	30

Vezetői összefoglaló

A júliusi költségvetési áttekintés a 2026. június végéig rendelkezésre álló pénzforgalmi adatokra, a Költségvetési Felelősségi Tanács friss értékeléseire, a Pénzügypolitikai Intézet adó- és járulék-előrejelzésére, valamint az európai uniós források június végi lehívási adataira épül. Az összkép vegyes. Az állami költségvetés havi pénzforgalmi egyenlege javult, a bevételi oldal több fontos adónemben erősödött, és az uniós források lehívása is tovább haladt. Ugyanakkor a kamatkiadás gyors növekedése, a helyreállítási terv kiadásainak kiugró teljesítése és a középtávú hiánypálya továbbra is komoly kockázatot jelez.

Az állami költségvetés pénzforgalmi hiánya 2026. június végén 2 969,1 millió euró volt. Ez május végéhez képest 130,4 millió eurós javulás. Éves összevetésben az egyenleg 148,2 millió euróval kedvezőbb a 2025. június végi értéknél. A júniusi javulást elsősorban az magyarázza, hogy az első félévben a bevételek éves növekedése 798,3 millió euró volt, miközben a kiadások 650,1 millió euróval emelkedtek. A hiány a jóváhagyott éves pénzforgalmi hiánykeret 57,8 százalékát érte el. Ez magas arány, de kedvezőbb a május végi 60,4 százaléknál.

A bevételi oldal képe szélesebb körben javult. Az összes bevétel 12 344,3 millió eurót tett ki, ami 6,9 százalékos éves növekedés. Az adóbevételek 10 900,3 millió euróra emelkedtek, és 639,2 millió euróval haladták meg az előző év azonos időszakát. A társasági adó 281,1 millió euróval, az általános forgalmi adó 156,8 millió euróval, a jövedéki adók 78,3 millió euróval javították az éves képet. A pénzügyi tranzakciós adó 205,4 millió euró bevételi többletet adott. Ezzel szemben a szabályozott ágazatok különadója, a szolidaritási hozzájárulás és a forrásadó elmaradt a tavalyi értéktől.

A kiadási oldalon továbbra is az államadósság kezelése a legfontosabb figyelmeztetés. Az adósságszolgálati kiadás június végéig 1 439,7 millió euró volt, ami 390,0 millió eurós, 37,2 százalékos éves növekedés. A jóváhagyott éves keret 70,6 százaléka már az első félévben teljesült. A Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv kiadásai 974,9 millió eurót értek el, ami a jóváhagyott éves előirányzat 176,0 százaléka. A pénzforgalmi túlteljesítés nem azonos a program teljes gazdasági költségével, de azt mutatja, hogy az év közbeni finanszírozási igény a tervezettnél jóval erősebb.

A Költségvetési Felelősségi Tanács júniusi költségvetési szemaforja a teljes államháztartási hiányt 4,4 százalékra, mintegy 6,2 milliárd euróra becsülte a GDP arányában. A becslés 118 millió euróval romlott májushoz képest. A kormányzati célhoz viszonyított negatív eltérés 361 millió euróra nőtt, miközben az adó- és járulékbevételek becsült elmaradása 527 millió euróra mérséklődött. A kettő nem ellentmondás. A bevételi kockázat csökkent, de a bérekhez és a helyreállítási tervhez kapcsolódó kiadások gyorsabb növekedése összességében rontotta a hiánybecslést.

A középtávú kép ennél kedvezőtlenebb. A RRZ változatlan szakpolitikai pályája szerint a hiány a 2026-os átmeneti mérséklődés után 2027-től ismét meghaladhatja a GDP 5 százalékát. A tanács számításai alapján a kormány 2027-es céljának eléréséhez körülbelül 1,2 milliárd eurónyi intézkedésre lenne szükség. A 2028-as célhoz további, mintegy 1,0 milliárd eurós intézkedés kellene. A bruttó államadósság 2029-re a GDP 74 százalékára emelkedhet, a hiány

pedig 5,7 százalék lehet. Ez arra utal, hogy a 2026-os pénzforgalmi javulás önmagában nem oldja meg a többéves fenntarthatósági problémát.

Az IFP júniusi előrejelzése 2026-ra 6,8 százalékos adó- és járulékbérvétel-növekedést vár. A bevételi kép februárhoz képest javult, főként a háztartási fogyasztás és a munkaerőpiac kedvezőbb első negyedévi összetétele miatt. Az előrejelzett bevételek ugyanakkor a teljes időhorizonton elmaradnak a költségvetésben szereplő értékektől. A társasági adó kilátását a vállalati nyereség gyengébb alakulása rontja. A kiválasztott szociális kiadások a februári becslésnél alacsonyabbak lehetnek, de az IFP külön hangsúlyozza, hogy az előrejelzés csak a szociális ellátások körülbelül kétharmadát fedi le.

Az európai uniós források lehívása júniusban tovább javult. A 2021 és 2027 közötti programozási időszak teljes lehívása 2 449,6 millió euróra, az allokáció 19,14 százalékára nőtt. A Szlovákia Program 2 404,2 millió eurón, 19,09 százalékon állt. A 2026-os N+3 mérföldkő továbbra is teljesült, a 2027-es mérföldkőhöz azonban még mintegy 2,0 milliárd euró szükséges. A programokon belül nagy eltérések maradtak. Az Európai Szociális Alap Plusz és a technikai segítségnyújtás gyorsabban halad, míg a versenyképességi, területi és halászati területek lassabbak.

A RRZ európai forrásokról készített külön forgatókönyve nem tényleges forrásfelfüggesztést jelez előre, hanem egy feltételes kockázatot számszerűsít. A számítás szerint egy Magyarországhoz hasonló részleges felfüggesztés, állami pótlás nélkül, az évtized végéig körülbelül 5 milliárd euró közvetlen forrásvesztéseget és 6,7 milliárd euró teljes gazdasági vesztéseget okozhatna. Az éves növekedés átlagosan 0,8 százalékponttal lassabb lehetne, a foglalkoztatás pedig több mint 22 ezer fővel alacsonyabb. Ezek a számok stresszforgatókönyvet jelentenek, nem a jelenlegi alappályát.

A működési fejlemények három területre irányítják a figyelmet. A Pénzügyminisztérium uniós forrásból korszerűsítene három adatbázis adatkezelését, és a közbeszerzési árat 186 ezer euróval csökkentette. A Központi Gazdasági Rendszer második szakasza további állami szervezetek bekapcsolását és később a központi beszerzés erősítését célozza. Ezzel párhuzamosan a RRZ szerint az állami informatikai kiadások 2017 és 2025 között több mint 1 milliárd euróval haladták meg a tervezett összeget. A 2026-os 584 millió eurós előirányzathoz képest körülbelül 730 millió eurós teljesítés valószínű, ami mintegy 146 millió eurós hiánykockázat.

Az intézményi javaslatok értékelésénél fontos különbséget tenni az előrejelzés, a jogi értelmezés és a tényleges szakpolitikai javaslat között. A RRZ számszerűsíti a szükséges konszolidáció nagyságát, realisabb informatikai költségvetést és a nagy projektek szükségességének, hasznának, valamint alternatíváinak előzetes igazolását tartja indokoltnak. Az IFP elsősorban előrejelzést közöl, nem részletes reformcsomagot.

1. Az állami költségvetés jelenlegi állása

Bevezetés

Az első félév végi állami költségvetési adatok már lényegesen erősebb alapot adnak az évközi értékeléshez, mint az első néhány hónap számai. A pénzforgalmi teljesítés továbbra sem azonos az éves eredménnyel, mert az adóbefizetések, az osztalékok, az uniós pénzmozgások és több nagy kiadási tétel nem egyenletesen jelenik meg az év során. Június végén azonban már nem csak átmeneti havi ingadozásokról beszélünk. A bevételek és kiadások szerkezete, valamint az éves előirányzatok teljesítési aránya egyaránt értelmezhető.

A fejezet először a pénzforgalmi egyenleget mutatja be, majd külön tárgyalja a bevételi és kiadási oldalt. Ezt követően áttekinti a jóváhagyott és módosított költségvetési nézetek szerepét, valamint az egyéb államháztartási szervezetek és a megyei önkormányzatok adataival kapcsolatos értelmezési korlátokat. A fejezet végén a RRZ júniusi szemaforát és az adósságfék kivételeiről szóló alkotmánybírósági értelmezést kapcsoljuk a napi költségvetési gyakorlathoz.

A pénzforgalmi egyenleg június végén

Az állami költségvetés pénzforgalmi hiánya 2026. június végén 2 969,1 millió euró volt. Május végén a hiány még 3 099,5 millió eurón állt. Egy hónap alatt tehát 130,4 millió euróval javult az egyenleg. Ez a változás azért figyelemre méltó, mert az előző hónapokban a hiány folyamatos növekedése volt a meghatározó. A júniusi adat ugyanakkor nem jelenti azt, hogy a költségvetési nyomás megszűnt. A hiány továbbra is megközelíti a hárommilliárd eurót.

Éves összevetésben a kép szintén kedvezőbb. A 2025. június végi pénzforgalmi hiány 3 117,3 millió euró volt, így a 2026-os egyenleg 148,2 millió euróval javult. Az összes bevétel 798,3 millió euróval, 6,9 százalékkal nőtt, miközben az összes kiadás 650,1 millió euróval, 4,4 százalékkal emelkedett. A bevételek gyorsabb éves növekedése adta az egyenleg javulását.

Mutató	2026. május vége	2026. június vége	Értelmezés
Állami költségvetési egyenleg	-3 099,5 millió euró	-2 969,1 millió euró	A hiány egy hónap alatt 130,4 millió euróval csökkent.
Összes bevétel	9 416,4 millió euró	12 344,3 millió euró	Az első félévi teljesítés az éves terv 44,5 százaléka.
Összes kiadás	12 516,0 millió euró	15 313,4 millió euró	Az első félévi teljesítés az éves terv 46,5 százaléka.
Adóbevételek	8 234,5 millió euró	10 900,3 millió euró	Az adóbevételek éves alapon 6,2 százalékkal nőttek.
Hiány az éves tervhez mérten	60,4 százalék	57,8 százalék	A júniusi egyenlegjavulás csökkentette a teljesítési arányt.

A jóváhagyott 2026. évi állami költségvetés 27 766,5 millió euró bevétellel és 32 899,7 millió euró kiadással számol. A tervezett pénzforgalmi hiány 5 133,2 millió euró. Június végéig az éves bevételi keret 44,5 százaléka, a kiadási keret 46,5 százaléka teljesült. A hiány az éves terv

57,8 százalékát érte el. Ez az arány továbbra is magas, de a május végi 60,4 százaléknál alacsonyabb.

A havi javulást nem célszerű egyenes vonalban az év végére kivetíteni. A második félévben jelentkezhetnek olyan kiadások, amelyek az első hat hónapban még nem vagy csak részben jelentek meg. Az osztalékbevételek jelentős része viszont jellemzően később érkezik. A júniusi adat ezért pozitív fordulat a havi pénzforgalomban, de nem tekinthető a teljes éves hiányprobléma megoldásának.

Bevételi oldal: szélesebb javulás, de továbbra is óvatos értelmezés

Az első félévi bevételek 12 344,3 millió eurót tettek ki. Ez 798,3 millió euróval több az előző év azonos időszakánál. A javulás legnagyobb része az adóbevételekből származott. Az adóbevételek 10 900,3 millió eurós összege 639,2 millió eurós éves növekedést jelent. A szélesebb körű javulás kedvezőbb, mint amikor egyetlen új adónem vagy egyszeri befizetés tartja fenn a bevételi oldalt.

A társasági adó 281,1 millió euróval haladta meg az előző év azonos időszakát. Az általános forgalmi adó 156,8 millió eurós pozitív eltérést mutatott. Ez lényeges változás a tavaszi hónapokhoz képest. Május végén az áfa éves többlete még csak 1,3 millió euró volt. Júniusra a különbség érdemben nőtt, ami a bevallási és befizetési időzítés mellett a fogyasztási folyamatok kedvezőbb képére is utalhat.

A személyi jövedelemadó 67,1 millió euróval javította a központi költségvetés éves képét annak ellenére, hogy az önkormányzatoknak átadott rész 309,2 millió euróval magasabb volt. A jövedéki adók 78,3 millió eurós, a biztosítási adó 11,9 millió eurós pozitív eltérést adott. A pénzügyi tranzakciós adó 205,4 millió euróval növelte a bevételeket. Ennél a tételnél továbbra is fontos elkülöníteni a költségvetési bevételt a gazdasági alapfolyamatoktól. Az új adó javítja az egyenleget, de nem feltétlenül jelzi a gazdasági teljesítmény hasonló mértékű erősödését.

A bevételi oldalon negatív eltérések is megmaradtak. A szabályozott ágazatok különadója 109,3 millió euróval, az olaj-, gáz-, szén- és finomítói vállalatok szolidaritási hozzájárulása 27,7 millió euróval maradt el a tavalyi értéktől. A forrásadó 22,4 millió eurós, a gépjárműadó 1,1 millió eurós csökkenést mutatott. Ezek a tételek nem változtatják meg a bevételi oldal összességében kedvező képét, de jelzik, hogy a javulás nem minden adónemben egyforma.

Az uniós költségvetésből származó bevételek 787,9 millió eurót értek el, ami 96,9 millió eurós, 14,0 százalékos éves növekedés. Az osztalékbevétel 22,0 millió euró volt, 14,0 millió euróval több az előző évinél. Az éves osztalék-előirányzat teljesítése még csak 4,8 százalékon állt, mivel a nagyobb befizetések jelentős része a második félévben várható. Az egyéb bevételek 48,2 millió euróval, 8,2 százalékkal nőttek.

A bevételi javulást a RRZ szemaforával együtt kell értékelni. A tényleges első félévi pénzforgalom több adónemben kedvező, de a tanács az egész évre továbbra is 527 millió eurós adó- és járulékbvételi elmaradást becsül a költségvetési tervhez képest. A pénzforgalmi többlet és az éves tervhez viszonyított kockázat egyszerre lehet igaz, mert a két összehasonlítási alap eltérő.

Bevételi tétel	Június végi éves elmozdulás	Költségvetési értelmezés
Adóbevételek összesen	+639,2 millió euró	A teljes bevételi javulás fő forrása.
Társasági adó	+281,1 millió euró	Jelentős pénzforgalmi többlet, miközben a középtávú előrejelzés óvatosabb.
Általános forgalmi adó	+156,8 millió euró	A májusi minimális többletnél lényegesen kedvezőbb éves eltérés.
Pénzügyi tranzakciós adó	+205,4 millió euró	Új bevételi tételként erősen javítja a pénzforgalmat.
Személyi jövedelemadó	+67,1 millió euró	Pozitív eltérés a magasabb önkormányzati átadás mellett.
Szabályozott ágazatok különadója	-109,3 millió euró	A tavalyi időszakhoz képest érdemi elmaradás.
Uniók bevételek	+96,9 millió euró	A pénzforgalmi beérkezés gyorsabb volt, mint egy évvel korábban.

Kiadási oldal: a kamat és a helyreállítási terv a fő nyomáspont

Az összes kiadás 2026. június végén 15 313,4 millió euró volt. Ez 650,1 millió euróval, 4,4 százalékkal haladta meg a 2025. június végi értéket. A kiadások éves növekedése kisebb volt a bevételek növekedésénél, ami javította az egyenleget. A szerkezet azonban továbbra is feszes. Több nagy, nehezen alakítható tétel gyorsan nőtt.

Az államadósság kezelésére fordított kiadás 1 439,7 millió eurót tett ki. Ez 390,0 millió eurós, 37,2 százalékos éves növekedés. A jóváhagyott éves keret 70,6 százaléka már az első félévben teljesült. Május végén ez az arány 60,1 százalék volt. A kamatkiadás gyors teljesülése azért különösen fontos, mert nem javít közszolgáltatást és nem hoz létre új vagyont. A korábbi hiányok finanszírozási költsége, amely közvetlenül szűkíti a jelenlegi költségvetési mozgásteret.

A Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervhez kapcsolódó kiadások 974,9 millió euróra nőttek. Ez 380,6 millió eurós, 64,0 százalékos éves emelkedés. A 2026-os jóváhagyott előirányzat 554,0 millió euró, így a pénzforgalmi teljesítés 176,0 százalék. A kapcsolódó áfakiadás 158,6 millió euró volt, ami 110,9 millió eurós éves növekedés. A gyorsabb végrehajtás gazdaságilag kedvező lehet, ha jó minőségű beruházások valósulnak meg, de az állami pénzforgalomban rövid távon jelentős terhet okoz.

Az uniós programokhoz kapcsolódó kiadások 905,6 millió eurót értek el, 68,0 millió euróval meghaladva az előző év azonos időszakát. A nemzeti társfinanszírozás ezzel szemben 58,6 millió euróval csökkent, és 190,6 millió eurón állt. Az Európai Unió költségvetésébe fizetett hozzájárulás 612,6 millió euró volt, ami 143,2 millió eurós éves növekedés.

A Szociális Biztosítónak nyújtott állami transzfer 551,9 millió euróra csökkent. Az éves elmozdulás mínusz 348,1 millió euró, ami érdemben enyhítette az összkiadást. Az egyéb kiadások 35,9 millió euróval csökkentek. Ezek a megtakarító hatások részben ellensúlyozták a kamat, a helyreállítási terv és az uniós hozzájárulás növekedését.

Kiadási tétel	Június végi érték vagy elmozdulás	Költségvetési jelentőség
Államadósság-kezelés	1 439,7 millió euró, éves alapon +390,0 millió euró	Az éves keret 70,6 százaléka már teljesült.
Uniós programok kiadásai	905,6 millió euró, éves alapon +68,0 millió euró	A projektvégrehajtás pénzforgalmi terhe nőtt.
Nemzeti társfinanszírozás	190,6 millió euró, éves alapon - 58,6 millió euró	Mérsékelte az első félévi kiadási nyomást.
Helyreállítási terv kiadásai	974,9 millió euró, éves alapon +380,6 millió euró	A jóváhagyott éves előirányzat 176,0 százaléka teljesült.
Helyreállítási terv áfakiadása	158,6 millió euró, éves alapon +110,9 millió euró	A kapcsolódó adóteher is gyorsan emelkedett.
Uniós költségvetési hozzájárulás	612,6 millió euró, éves alapon +143,2 millió euró	Kötött jellegű, kevésbé rugalmas kiadás.
Szociális Biztosító transfere	551,9 millió euró, éves alapon - 348,1 millió euró	Az összkiadást jelentősen mérsékelte.

A kiadási szerkezet fő tanulsága, hogy a kedvezőbb első félévi egyenleg mögött nem minden területen látható kiadási fegyelem. A kamat és a helyreállítási terv finanszírozása gyorsabban halad az éves keretnél. Emiatt a második félévi mozgástér erősen függ attól, hogy az egyéb kiadásoknál fennmarad-e a mérsékeltebb teljesítés, és hogyan alakulnak a programok elszámolásai.

A RRZ júniusi költségvetési szemaforja

A RRZ júniusi költségvetési szemaforja szerint a teljes államháztartási hiány 2026-ban további intézkedések nélkül a GDP 4,4 százaléka lehet. Ez mintegy 6,2 milliárd eurónak felel meg. A becslés 118 millió euróval rosszabb a májusi értékelésnél. A kockázati besorolás közepes maradt.

A kormányzati költségvetési célhoz viszonyított negatív eltérés 361 millió euró, a GDP körülbelül 0,3 százaléka. A szemafor becslése nagyon közel van a kormány legfrissebb prognózisához, a különbség mindössze 5 millió euró. Ez azt jelzi, hogy a RRZ és a kormány rövid távú számszerű várakozása most közelebb került egymáshoz. A fenntarthatósági értelmezés ettől még eltérhet.

A becslés romlását főként a bérek gyorsabb növekedése és a helyreállítási tervhez kapcsolódó kiadások magyarázzák. Ezzel párhuzamosan az adó- és járulékbévételi kockázat 527 millió euróra csökkent. A bevételi oldalon továbbra is a társasági adó és az áfa a legfontosabb bizonytalanság. A társasági adó gyengébb várakozását a 2025-ös adóbevallásokból kirajzolódó vállalati eredmény magyarázza. Az áfánál a háztartási fogyasztás lassabb alakulása jelent kockázatot.

Mutató	2026. májusi RRZ-kép	2026. júniusi RRZ-kép	Változás
Hiány a GDP arányában	4,3 százalék	4,4 százalék	A kerekített arány 0,1 százalékponttal nőtt.
Hiány összege	kb. 6,1 milliárd euró	kb. 6,2 milliárd euró	A becslés 118 millió euróval romlott.
Eltérés a kormányzati céltól	248 millió euró	361 millió euró	A negatív eltérés 113 millió euróval nőtt.
Kockázati besorolás	Közepes	Közepes	A kategória nem változott.
Adó- és járulékbevételi kockázat	635 millió euró	527 millió euró	A bevételi elmaradás becslése 108 millió euróval csökkent.

A szemafor legfontosabb üzenete, hogy a bevételi kockázat mérséklődése nem volt elegendő a teljes hiánybecslés javításához. A kiadási oldali változások nagyobb súllyal jelentek meg. Ez megerősíti, hogy a költségvetési probléma nem kezelhető kizárólag adóbevételi intézkedésekkel.

Az adósságfék kivételeinek értelmezése

A RRZ júliusi jogi összefoglalója az Alkotmánybíróság adósságfékkel kapcsolatos értelmezését mutatja be. A kérdés lényege az volt, hogy a nemzetközi szerződések teljesítése milyen körülmények között indokolhat kivételt az adósságfék szankciói alól. A bíróság szűk értelmezést alkalmazott.

A kivétel csak olyan igényeknél indokolt, amelyek hirtelen, váratlanul merülnek fel, és amelyekre az állam ésszerűen nem tudott előre felkészülni. A rendszeres és előre jelezhető kötelezettségek nem tartoznak ide. A RRZ példája szerint az Európai Unió költségvetéséhez fizetett szokásos hozzájárulás előre tervezhető, ezért önmagában nem alapoz meg kivételt.

A kivételnek egy konkrét, nemzetközi szerződésből kifejezetten következő kötelezettséghez kell kapcsolódnia. Általános politikai nyilatkozat vagy nemzetközi kötelezettségre való tág hivatkozás nem elegendő. Ez a megközelítés védi az adósságfék hitelességét, mert megakadályozza, hogy az előre látható kiadások utólag rendkívüli tételként jelenjenek meg.

Költségvetési szempontból a döntés nem egy új kiadási intézkedés, hanem a fiskális szabály alkalmazási keretének pontosítása. A kormányzati tervezésnek abból kell kiindulnia, hogy a rendszeres nemzetközi kötelezettségeket a rendes költségvetési keretben kell finanszírozni. Ez erősebb előretervezést és a tartalékok fegyelmezett használatát teszi szükségessé.

Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest

A legszembevetőbb változás, hogy a pénzforgalmi hiány május és június között nem nőtt tovább, hanem 130,4 millió euróval csökkent. Május végén 3 099,5 millió euró, június végén 2 969,1 millió euró volt a hiány. Az éves hiánykeret teljesítési aránya 60,4 százalékról 57,8 százalékra mérséklődött. Ez havi szinten kedvező fordulat.

A bevételi oldalon az áfa változása különösen erős. Május végén az éves többlet 1,3 millió euró volt, június végén már 156,8 millió euró. Az összes adóbevétel éves növekedése 358,7 millió euróról 639,2 millió euróra emelkedett. A pénzügyi tranzakciós adó hozzájárulása 177,1 millió euróról 205,4 millió euróra nőtt.

A kiadási oldalon a kamatteher tovább romlott. Az adósságszolgálati kiadás az éves keret 60,1 százalékaról 70,6 százalékára emelkedett. A helyreállítási terv pénzforgalmi kiadása 668,8 millió euróról 974,9 millió euróra nőtt, az éves előirányzat teljesítési aránya 120,7 százalékról 176,0 százalékra ugrott.

A RRZ szemaforja összességében kedvezőtlenebb lett. A hiánybecslés 4,3 százalékról 4,4 százalékra nőtt, a kormányzati célhoz viszonyított eltérés 248 millió euróról 361 millió euróra emelkedett. Közben az adó- és járulékbévételi kockázat 635 millió euróról 527 millió euróra csökkent. A változás azt mutatja, hogy a kiadási kockázatok erősödése felülírta a bevételi előrejelzés javulását.

Összegzés

Az állami költségvetés első félévi pénzforgalmi helyzete kedvezőbb, mint május végén látszott. A hiány havi és éves összevetésben is javult, a bevételi oldal több adónemben erősödött, és az áfa éves teljesítménye különösen sokat változott. A 57,8 százalékos hiányteljesítés ugyanakkor továbbra sem kényelmes.

A fő kockázat a kiadási szerkezet. Az államadósság-kezelés és a helyreállítási terv pénzforgalmi kiadásai gyorsan növekednek. A RRZ júniusi szemaforja ezért a kedvezőbb tényleges állami pénzforgalom mellett is magasabb teljes államháztartási hiányt becsül. A következő hónapokban a bevételek tartóssága, a kamatkidás és a programok végrehajtási üteme lesz meghatározó.

A jóváhagyott és módosított költségvetések, valamint a központi költségvetésen kívüli szervezetek adatai arra figyelmeztetnek, hogy a teljes fiskális helyzetet nem lehet egyetlen pénzforgalmi mutatóból megítélni. Az adósságfék kivételeinek szűk értelmezése ugyanebbe az irányba mutat. A rendes, előre látható kötelezettségeket a normál költségvetési folyamatban kell kezelni.

Források

1. Ministerstvo financií SR: Bilancia štátneho rozpočtu k 30. 6. 2026 - <https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/bilancia-statneho-rozpocet-k-30-6-2026.html>
2. Rozpočet.sk: Kapitoly, schválené a upravené - <https://www.rozpocet.sk/web/#/rozpocet/VS/kapitoly/0>
3. Rozpočet.sk: Ostatné subjekty verejnej správy, schválené a upravené - <https://www.rozpocet.sk/web/#/rozpocet/OSVS/subjekty/0>
4. Rozpočet.sk: Vyššie územné celky, bilancia - <https://www.rozpocet.sk/web/#/rozpocet/SAM/kraje/210>

5. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Rozpočtový semafor 2026/06 - <https://www.rrz.sk/rozpocetovy-semafor-2026-06/>
6. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Výnimky z dlhovej brzdy pri plnení medzinárodných zmlúv sú možné len pri náhlych a neočakávaných požiadavkách - <https://www.rrz.sk/vynimky-z-dlhovej-brzdy-pri-plneni-medzinarodnych-zmluv-su-mozne-len-pri-nahlych-a-neocakavanych-poziadavkach/>

2. Konszolidációs pálya és középtávú fiskális kilátások

Bevezetés

A középtávú konszolidációs helyzetet nem lehet az első félévi pénzforgalmi hiány alapján megítélni. A havi állami költségvetési egyenleg javulhat úgy is, hogy a teljes államháztartás többéves pályája továbbra sem fenntartható. A RRZ júliusi középtávú előrejelzése éppen ezt a különbséget mutatja be. A 2026-os átmeneti javulás után változatlan szakpolitika mellett ismét emelkedne a hiány.

A fejezet a kormányzati hiánycélokhöz szükséges intézkedések nagyságát, a 2029-ig tartó hiány- és adósságpályát, valamint az előrejelzés változásának okait mutatja be. Külön foglalkozik a kamatkiadásokkal, a védelmi kiadásokkal és a tartós gondozási reformmal. Végül az IFP júniusi adó- és járulék-előrejelzését kapcsolja a konszolidáció bevételi oldalához.

A kormányzati célok eléréséhez szükséges intézkedések

A RRZ változatlan szakpolitikai előrejelzése szerint a 2026-os államháztartási hiány a kormányzati cél felett maradhat. A középtávú anyag 375 millió eurós negatív eltérést jelez 2026-ra. Ez kismértékben eltér a havi szemafor 361 millió eurós értékétől, mert az előrejelzések eltérő időpontban és részben eltérő információs készlettel készültek. A különbség nem érdemi, mindkét szám körülbelül a GDP 0,3 százalékát jelenti.

A nagyobb probléma 2027-ben jelenik meg. A kormány 4,2 százalékos GDP-arányos hiánycélt jelölt meg, miközben a RRZ változatlan szakpolitikai pályája 0,9 százalékponttal magasabb hiányt jelez. A cél eléréséhez mintegy 1,2 milliárd euró értékű intézkedésre lenne szükség. Ez az összeg nem egyetlen adó vagy kiadás automatikus módosítását jelenti. Azt fejezi ki, hogy a jelenlegi szabályok és programok mellett ekkora tartós egyenlegjavítás hiányzik.

A 2028-as kormányzati cél 4,1 százalék. A RRZ alappályája ehhez képest 1,4 százalékpontos eltérést mutat. A 2027-es intézkedéseken felül további körülbelül 1,0 milliárd eurós javításra lenne szükség. A két év összege nem egyszerűen összeadandó egyszeri teher. A 2027-es intézkedéseknek tartósan kell hatniuk, és ehhez társul a 2028-ban szükséges további korrekció.

Év	Kormányzati hiánycél	RRZ eltérés változatlan szakpolitika mellett	Szükséges intézkedés
2026	A költségvetési cél közelében	kb. 0,3 százalék GDP, 375 millió euró	A 2026-os eltérés kezelése mellett a középtávú csomag előkészítése.
2027	4,2 százalék GDP	+0,9 százalékpont	Körülbelül 1,2 milliárd euró tartós egyenlegjavítás.
2028	4,1 százalék GDP	+1,4 százalékpont	A 2027-es intézkedéseken felül további mintegy 1,0 milliárd euró.

A szükséges intézkedések nagysága azért fontos, mert a költségvetési döntések előkészítéséhez idő kell. A későn bejelentett, rövid idő alatt kidolgozott csomagok nagyobb végrehajtási kockázattal járnak, és gyakran könnyebben támaszkodnak egyszerű bevételi emelésekre, mint összetett kiadási reformokra. A RRZ számítása arra figyelmeztet, hogy a 2027-es költségvetéshez a döntési tér már 2026-ban szűkül.

Hiány- és adósságpálya 2029-ig

A RRZ szerint a 2026-os átmeneti hiánymérséklődés után a deficit 2027-től ismét meghaladhatja a GDP 5 százalékát. A változatlan szakpolitikai pályán 2029-ben a hiány 5,7 százalék lehet, ami közel 9,3 milliárd eurónak felel meg. A nominális összeg azért nő ilyen gyorsan, mert a gazdaság és az árszint emelkedése mellett a hiány aránya is magas marad.

A strukturális hiány 2027-ben körülbelül 4,9 százalék lehet a GDP arányában, majd 2029-re 5,8 százalékra emelkedhet. A strukturális mutató kiszűri a gazdasági ciklus és az egyszeri tételek egy részét. Magas értéke azt jelzi, hogy a probléma nem egyszerűen gyenge konjunktúrából vagy átmeneti kiadásból ered. A költségvetési szabályok és vállalások tartósan több kiadást és kevesebb bevételt eredményeznek, mint ami stabil adósságpályával összeegyeztethető.

A bruttó államadósság a RRZ szerint 2027-ben a GDP 66,7 százaléka lehet, nominálisan megközelítve a 100 milliárd eurót. 2029-re az adósságráta 74 százalékra emelkedhet. Az adósság növekedése részben a magas elsődleges hiányból, részben a kamatkiadásokból ered. Ha az állam a kamatfizetés előtt is hiányt termel, akkor az új hitelfelvétel nem csak régi adósság megújítására, hanem a mindennapi költségvetési működés finanszírozására is szükséges.

A magasabb adósság önmagában is növeli a sérülékenységet. A refinanszírozási igény nagyobb lesz, és az ország érzékenyebbé válik a piaci kamatok változására. A hitelminősítés vagy a befektetői bizalom romlása gyorsan megjelenhet a költségvetésben. Az adósságpálya ezért nem csak távoli fenntarthatósági mutató, hanem a következő évek kamatkiadásának egyik fő meghatározója.

Mutató	2026	2027	2029
Államháztartási hiány	Átmenetileg 5 százalék alatt	Ismét 5 százalék felett	5,7 százalék GDP, közel 9,3 milliárd euró
Strukturális hiány	Magas szinten marad	kb. 4,9 százalék GDP	kb. 5,8 százalék GDP
Bruttó államadósság	Emelkedő pálya	66,7 százalék GDP, közel 100 milliárd euró	74 százalék GDP
Fő értelmezés	A rövid távú javulás nem elég	A hiány ismét gyorsan növeli az adósságot	A pálya intézkedések nélkül nem fenntartható

Mi változtatta meg a középtávú előrejelzést

A RRZ középtávú előrejelzése kedvezőtlenebb a májusi értékelésnél. A romlás egyik fő oka a bérek és az egészségügyi kiadások magasabb várható szintje. A 2026-os tényleges végrehajtás és a nominális bérek gyorsabb növekedése magasabb közsféra- és egészségügyi költségeket valószínűsít. A bérdinamika ugyanakkor az adó- és járulékbevételeket is növeli, ezért a nettó hatás kisebb a bruttó kiadási növekedésnél.

Az előrejelzést rontják az új intézkedések is. A RRZ külön említi a Környezetvédelmi Alap nagyvállalatoknak nyújtott támogatásait. Emellett a korábban elfogadott intézkedések költsége magasabb lett a vártnál, különösen az állami kutatás-fejlesztési támogatásoknál. Ezek a tételek azt mutatják, hogy a konszolidációt nem csak új adócsökkentés vagy új szociális program gyengítheti. A vállalati támogatások és a fejlesztési programok költségbecslésének változása is érdemi hatással lehet.

A romlást részben ellensúlyozza a magasabb bérnövekedésből származó többlet adó- és járulékbevétel. A RRZ az áruk és szolgáltatások vásárlásánál is megtakarítást jelez. Ez kedvező, de nem elegendő a teljes kiadási többlet ellensúlyozására.

A középtávú előrejelzés bizonytalansága ezért kétirányú. A gyorsabb bérnövekedés javíthatja a bevételt, de növeli a közsféra, az egészségügy és több indexált ellátás kiadását. A beruházási és támogatási programok ösztönözhetik a növekedést, de rövid távon rontják az egyenleget. A szakmai értékeléshez nem elég az intézkedések címkéje. A nettó költségvetési és növekedési hatást kell vizsgálni.

Előrejelzési tényező	Hatás iránya	Rövid magyarázat
Gyorsabb nominális bérnövekedés	Vegyes	Magasabb adó- és járulékbevétel, de nagyobb bér- és egészségügyi kiadás.
Egészségügyi kiadások magasabb szintje	Hiányt növelő	A 2026-os végrehajtás tartósabb kiadási nyomást jelez.
Környezetvédelmi Alap vállalati támogatásai	Hiányt növelő	Új kiadási intézkedésként rontja a változatlan szakpolitikai pályát.
Kutatás-fejlesztési állami támogatás	Hiányt növelő	A korábban becsültnél nagyobb költség jelent meg.
Áruk és szolgáltatások megtakarítása	Hiányt csökkentő	Részben ellensúlyozza a kiadási többletet.

Kamatteher, védelmi kiadások és tartós gondozás

A RRZ előrejelzésében a kamatkiadás 2026 és 2029 között évente körülbelül 0,2 százalékponttal nő a GDP arányában. Ez tartós és kumulálódó nyomás. A magasabb kamatkiadás nem egyszeri sokk, hanem a növekvő adósságállomány és a korábbinál magasabb finanszírozási költségek következménye. Minél később stabilizálódik az adósság, annál nagyobb összeg válik kötött kiadássá.

A védelmi kiadás 2027-ben a RRZ pályáján visszatér a GDP 2 százalékára. Ez éves szinten körülbelül 0,2 százalékos GDP-arányos kiadásnövekedést jelent. A védelem finanszírozása politikai és biztonsági kötelezettség, de költségvetési szempontból ugyanúgy forrást igényel. Ha nincs hozzá új, tartós fedezet, akkor növeli a hiányt vagy más területeken kényszerít ki alkalmazkodást.

A tartós gondozás reformja szintén körülbelül 0,2 százalékos GDP-arányos többletkiadást jelenthet. Ez a kiadás társadalmi szükségletre reagál, különösen az idősödő népesség mellett. A fenntarthatósági kérdés nem az, hogy szükséges-e a szolgáltatás, hanem az, hogy a finanszírozása beépül-e a középtávú költségvetési keretbe.

A 2028-as pályát tovább rontja több ideiglenes bevételi intézkedés kifutása. A munkáltatói egészségbiztosítási járulék magasabb kulcsa és a bankadó nem tartósan marad a rendszerben. Ha ezek a bevételek megszűnnek, miközben a kiadások fennmaradnak, akkor újabb rés keletkezik. A konszolidáció minősége ezért attól is függ, hogy az egyenlegjavítás tartós vagy időben korlátozott elemekből áll-e.

Az IFP júniusi adó- és járulék-előrejelzése

A Pénzügypolitikai Intézet mellett működő Adó-előrejelzési Bizottság 86. ülésén a 2026 és 2030 közötti adó- és járulékbevételeket, valamint egyes szociális kiadásokat értékelte. A júniusi előrejelzés 2026-ra 6,8 százalékos adó- és járulékbevételek-növekedést vár. A kiválasztott kiadások 3,1 százalékkal emelkedhetnek.

A több mint 6 százalékos bevételnövekedés jelentős része a konszolidációs intézkedésekből származik. Ez fontos különbség. A magas nominális növekedés nem kizárólag a gazdaság természetes bővülését jelenti, hanem adókulcsok, adóalapok és új befizetési kötelezettségek hatását is tartalmazza.

A júniusi bevételi előrejelzés februárhoz képest javult, miközben az általános makrogazdasági kép csak kis mértékben változott. A javulást az első negyedévi növekedés kedvezőbb szerkezete magyarázza. A háztartási fogyasztás és a munkaerőpiac alakulása a korábban vártnál jobb adóalapot mutatott, ami 2027-től főként az áfa és a munkát terhelő adók bevételeit emeli.

Az áfa implicit effektív kulcsa 16,55 százalékra emelkedett a februári 15,96 százalékról. Ez nem jogszabályi kulcsváltozás, hanem a tényleges bevétel és az adóalap kapcsolatát leíró mutató. A magasabb érték utalhat kedvezőbb beszedésre, az adóalap szerkezetére és a kedvezményes kulcsú fogyasztás arányára is.

A társasági adó előrejelzése ezzel szemben romlott. A 2025-ös vállalati nyereség a bevételek alapján gyengébb volt a korábban vártnál. Az IFP figyelembe vette az új és pontosított jogszabályok hatását is, köztük bizonyos önálló vállalkozók mentesítését a minimális befizetés alól, valamint a szuperleírás vártnál nagyobb bevételecsökkentő hatását.

A friss prognózis ellenére az adó- és járulékbevételek a teljes előrejelzési időszakban elmaradnak a közkiadási költségvetésben szereplő értékektől. Ez közvetlenül releváns a konszolidációhoz. A hiánycélok elérését nem célszerű olyan bevételi pályára építeni, amelyet a hivatalos szakmai bizottság már alacsonyabbra becsül.

A Szociális Biztosító kiválasztott kiadásai a februári becslésnél alacsonyabbak lehetnek, főként a nyugdíjak lassabb növekedése miatt. Az IFP ugyanakkor hangsúlyozza az értelmezési korlátot. A prognózis a szociális ellátások körülbelül kétharmadát fedi le, és nem tartalmaz minden nagy tételt, például a családi pótlékot, a szülői támogatást vagy a fogyatékosághoz kapcsolódó kompenzációk teljes körét.

IFP-mutató	Júniusi érték vagy irány	Fiskális jelentőség
Adó- és járulékbevétel növekedése 2026-ban	6,8 százalék	A növekedés jelentős részben konszolidációs intézkedésekből ered.
Kiválasztott szociális kiadások növekedése	3,1 százalék	A februári prognózisnál mérsékeltebb kiadási pálya.
Effektív áfakulcs	16,55 százalék, februárban 15,96 százalék	Kedvezőbb tényleges beszedési és fogyasztási szerkezetre utalhat.
Társasági adó kilátása	Gyengébb	A 2025-ös vállalati nyereség elmaradt a korábbi várakozástól.
Eltérés a költségvetési bevételi tervtől	A teljes időhorizonton negatív	A hiánycélhoz szükséges bevételek túlbecslésének kockázata fennmarad.
Szociális kiadások lefedettsége	Körülbelül kétharmad	Az összes ellátásra nem szabad mechanikusan kivetíteni az eredményt.

Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest

A múlt havi összefoglaló a konszolidáció hitelességét, az adósság növekedését és a kedvezőtlen hosszú távú demográfiai kockázatokat emelte ki. A mostani középtávú RRZ-előrejelzés ezeket a megállapításokat konkrét éves intézkedési igénnyel egészíti ki. Új, számszerű üzenet, hogy a 2027-es célhoz 1,2 milliárd euró, a 2028-as célhoz ezen felül további 1,0 milliárd euró javítás szükséges. A 2029-ig tartó pálya részletesebbé vált. A változatlan szakpolitika mellett 2029-ben 5,7 százalékos GDP-arányos hiány és 74 százalékos adósságráta látszik.

Új elem az IFP júniusi adó- és járulékelőrejelzése. A rövid távú bevételi kép februárhoz képest javult, de a teljes előrejelzési időszakban elmarad a költségvetésben szereplő bevételektől. Ez árnyalja a júniusi állami költségvetési pénzforgalom kedvező adóbevételi adatait.

A konszolidációs kockázatok összetétele is pontosabb lett. A gyorsabb béremelkedés egyszerre javítja a bevételt és növeli a kiadást. Az egészségügy, a vállalati támogatások, a kutatás-fejlesztés, a védelem és a tartós gondozás külön-külön indokolható szakpolitikai célokat képviselhetnek, de fedezet nélkül együtt jelentős hiányt okoznak.

Összegzés

A középtávú fiskális pálya változatlan szakpolitika mellett nem fenntartható. A 2026-os hiány még átmenetileg alacsonyabb lehet, de 2027-től ismét 5 százalék fölé emelkedhet. A 2027-es és 2028-as kormányzati célokhoz összesen több lépcsőben, tartósan ható intézkedések szükségesek.

A hiány növekedése gyors adósságfelhalmozást okozna. A 2029-re jelzett 74 százalékos adósságráta mellett a kamatkiadás egyre nagyobb részt foglalna el a költségvetésből. A védelmi, gondozási, egészségügyi és fejlesztési kiadások finanszírozása ezért csak hiteles középtávú prioritási sorrenddel kezelhető.

Az IFP bevételi előrejelzése mérsékelt rövid távú javulást mutat, de nem támasztja alá a költségvetés teljes bevételi pályáját. A konszolidáció tervezésekor a hivatalos szakmai előrejelzés alacsonyabb bevételi szintjéből és a szociális kiadási prognózis korlátozott lefedettségéből kell kiindulni.

Források

1. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Dosiahnutie vládnych rozpočtových cieľov pre budúci rok si vyžiada opatrenia za 1,2 mld. eur, v opačnom prípade deficit prekročí 5 percent HDP - <http://rrz.sk/dosiahnutie-vladnych-rozpocetovych-cielov-pre-buduci-rok-si-vyziada-opatrenia-za-12-mld-eur-09-hdp-v-opacnom-pripade-deficit-prekroci-5-hdp/>
2. Inštitút finančnej politiky: 86. zasadnutie Výboru pre daňové prognózy - <https://ifp.sk/86-zasadnutie-vyboru-pre-danove-prognozy/>
3. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Rozpočtový semafor 2026/06 - <https://www.rrz.sk/rozpocetovy-semafor-2026-06/>

3. Európai uniós források lehívása

Bevezetés

Az európai uniós források lehívása a költségvetési helyzet egyik kettős természetű eleme. Rövid távon az előfinanszírozás, a társfinanszírozás és az áfa növelheti az állami pénzforgalmi kiadásokat. Hosszabb távon a jó minőségű beruházások javíthatják a termelékenységet, a foglalkoztatást, az energiahatékonyságot és a közszolgáltatások színvonalát. A lehívási arány ezért fontos, de önmagában nem elegendő teljesítménymutató.

A június végi adatok alapján a 2021 és 2027 közötti programozási időszakban folytatódott az előrehaladás. A teljes lehívási arány 19,14 százalékra nőtt. A Szlovákia Program 2026-os N+3 mérőföldköve továbbra is teljesült. A programok közötti különbségek azonban nagyok maradtak, és a 2027-es mérőföldkő jelentős végrehajtási feladatot jelent.

A fejezet külön tárgyalja a RRZ feltételes forrásfelfüggesztési forgatókönyvét. Ez nem tényleges uniós döntés és nem alappálya. A számítás azt mutatja meg, milyen makrogazdasági és költségvetési következménye lenne egy jelentős részleges felfüggesztésnek akkor, ha az állam nem pótolná a kieső forrásokat.

Aktuális lehívási helyzet 2026. június végén

A 2021 és 2027 közötti programozási időszak teljes uniós allokációja 12,79 milliárd euró. Június 30-ig 2 449,55 millió euró lehívás történt, ami 19,14 százalékos arány. Május végén a lehívás 2 332,2 millió euró, az arány 18,23 százalék volt. Egy hónap alatt tehát körülbelül 117,4 millió eurós és 0,91 százalékpontos előrelépés történt.

A legnagyobb program a Szlovákia Program, amelynek allokációja 12,59 milliárd euró. Június végéig 2 404,21 millió eurót hívtak le, ami 19,09 százalék. A havi növekedés megközelítette a 111,0 millió eurót, a lehívási arány 0,88 százalékponttal emelkedett.

Program vagy összesítés	2026. május vége	2026. június vége	Havi változás
2021–2027 összesen	2 332,2 millió euró, 18,23 százalék	2 449,55 millió euró, 19,14 százalék	+117,4 millió euró, +0,91 százalékpont
Szlovákia Program	2 293,2 millió euró, 18,21 százalék	2 404,21 millió euró, 19,09 százalék	+111,0 millió euró, +0,88 százalékpont
Interreg SK–CZ	17,2 millió euró, 20,16 százalék	21,56 millió euró, 25,27 százalék	+4,36 millió euró, +5,11 százalékpont
Interreg SK–AT	4,33 millió euró, 7,80 százalék	5,60 millió euró, 10,08 százalék	+1,27 millió euró, +2,28 százalékpont
INTERACT IV	17,4 millió euró, 38,67 százalék	18,18 millió euró, 40,41 százalék	+0,78 millió euró, +1,74 százalékpont
Halászati program	0 euró, 0,00 százalék	0 euró, 0,00 százalék	Nincs tényleges lehívás

Az Interreg Szlovákia–Csehország program 21,56 millió eurós lehívással 25,27 százalékon állt. Egy hónap alatt 5,11 százalékponttal javult, ami a kisebb programok között a legerősebb előrelépés. Az Interreg Szlovákia–Ausztria 5,60 millió euróval 10,08 százalékot ért el. Az INTERACT IV 18,18 millió eurós lehívással 40,41 százalékon állt.

A halászati programban továbbra sem történt tényleges lehívás. A nulla százalékos teljesítés nem nagy összegű kockázat a teljes programozási időszakhoz képest, mert az allokáció 15,23 millió euró. A végrehajtási probléma mégis fontos, mivel a határidők közeledésével a teljesítetlen mérföldkő forrásvesztéshez vezethet.

A Szlovákia Program belső szerkezete

A Szlovákia Program 19,09 százalékos összesített lehívása nagyon eltérő szakpolitikai területekből áll össze. A legmagasabb arány a szociálisabb és befogadóbb Európa célterületén látható. A 3 115,3 millió eurós allokációból 950,5 millió eurót hívtak le, ami 30,51 százalék. A technikai segítségnyújtás 32,94 százalékon állt.

A zöldebb, alacsony szén-dioxid-kibocsátású Európa célterület 4 024,6 millió eurós keretéből 800,4 millió euró teljesült, ami 19,89 százalék. Az összekapcsoltabb Európa 13,75 százalékon állt. Ezek a területek jelentős infrastrukturális és energiaátmeneti beruházásokat tartalmaznak, amelyek előkészítése és közbeszerzése általában hosszabb.

A versenyképességet és intelligens növekedést célzó terület lehívási aránya 6,52 százalék. A polgárokhoz közelebb álló Európa területi fejlesztési célterület 5,15 százalékon állt. Az Igazságos Átmenet Alaphoz kapcsolódó cél 9,90 százalékos teljesítést mutatott. Ezek az alacsonyabb értékek nem bizonyítják, hogy a projektek szakmailag gyengék, de növelik a későbbi végrehajtási torlódás kockázatát.

Alapok szerint az Európai Szociális Alap Plusz teljesítése a legmagasabb, 39,41 százalék. Az Európai Regionális Fejlesztési Alap 14,25 százalékon, a Kohéziós Alap 16,04 százalékon állt. A szerkezet azt mutatja, hogy a humán és szociális programok pénzügyi teljesítése gyorsabb, mint több nagy beruházási programé.

Szlovákia Program célterülete	Allokáció	Lehívás június végén	Lehívási arány
Okosabb és versenyképesebb Európa	1 631,2 millió euró	106,3 millió euró	6,52 százalék
Zöldebb, alacsony szén-dioxid-kibocsátású Európa	4 024,6 millió euró	800,4 millió euró	19,89 százalék
Összekapcsoltabb Európa	2 562,4 millió euró	352,3 millió euró	13,75 százalék
Szociálisabb és befogadóbb Európa	3 115,3 millió euró	950,5 millió euró	30,51 százalék
A polgárokhoz közelebb álló Európa	427,8 millió euró	22,0 millió euró	5,15 százalék
Igazságos Átmenet Alap	440,7 millió euró	43,6 millió euró	9,90 százalék
Technikai segítségnyújtás	391,8 millió euró	129,1 millió euró	32,94 százalék

A pénzügyi teljesítés gyorsítása mellett a programok gazdasági minősége a döntő. A versenyképességi és területi projektek lassúsága azért különösen fontos, mert ezeknek kellene hozzájárulniuk a termelékenység és a regionális felzárkózás javításához. Ha a végrehajtás a ciklus végére torlódik, nő a kapkodó projektkiválasztás, a költségnövekedés és a gyengébb hasznosulás kockázata.

N+3 mérföldkövek és végrehajtási kockázatok

Az N+3 szabály szerint az adott évben lekötött uniós forrásokat meghatározott időn belül, jellemzően három év alatt ténylegesen el kell számolni. Ha a pénzügyi teljesítés nem éri el a mérföldkövet, az allokáció egy része elveszhet. A mérföldkő tehát nem csupán adminisztratív jelzés, hanem közvetlen forrásvesztési kockázat.

A Szlovákia Program 2026-os, 1,94 milliárd eurós N+3 mérföldköve a fizető hatóság szintjén már májusban teljesült, és júniusban is teljesített maradt. A következő, 2027-es mérföldkő 2,13 milliárd euró. Június végén még mintegy 2,00 milliárd euró további teljesítésre volt szükség. Ez nagy összeg, de a határidőig több mint egy év áll rendelkezésre.

Az Interreg Szlovákia–Csehország 2026-os mérföldköve teljesült. A 2027-es célhoz még 10,88 millió euró szükséges. Az Interreg Szlovákia–Ausztria esetében a 2026-os mérföldkőhöz 5,47 millió euró hiányzik. Az INTERACT IV 2025-ös, 2026-os és 2027-es mérföldkövei teljesültek.

A halászati program 2026-os mérföldköve 5,35 millió euró. A nulla lehívás miatt ez a leginkább kézzelfogható arányos kockázat. A program kis mérete nem indokolhatja a késlekedés figyelmen kívül hagyását. A végrehajtási kapacitás és a projektkínálat problémája kisebb programnál is tényleges forrásvesztést okozhat.

Program	2026-os N+3 helyzet	2027-es N+3 helyzet	Kockázati olvasat
Szlovákia Program	A mérföldkő teljesült.	Még mintegy 2,00 milliárd euró szükséges.	A közvetlen 2026-os nyomás alacsonyabb, a 2027-es feladat nagy.
Interreg SK–CZ	A mérföldkő teljesült.	Még 10,88 millió euró szükséges.	A júniusi gyorsulás kedvező, a következő cél figyelmet igényel.
Interreg SK–AT	Még 5,47 millió euró szükséges.	További teljesítés szükséges.	A 10,08 százalékos lehívás mellett érdemi végrehajtási kockázat marad.
INTERACT IV	Teljesült.	Teljesült.	Rövid távon alacsony pénzügyi kockázat.
Halászati program	Még 5,35 millió euró szükséges.	Későbbi mérföldkő is fennáll.	A nulla lehívás miatt a forrásvesztési kockázat közvetlen.

A forrásfelfüggesztés feltételes gazdasági forgatókönyve

A RRZ külön elemzése azt vizsgálja, mi történne, ha Szlovákiával szemben a Magyarország esetében alkalmazotthoz hasonló részleges uniós forrásfelfüggesztés lépne életbe. Az elemzés

nem állítja, hogy ilyen döntés megszületett. Feltételes forgatókönyvet számol, amelynek célja a kockázat nagyságának bemutatása.

A forgatókönyv szerint, ha az Európai Unió a kifizetések egy részét felfüggeszteni, és az állam nem pótolná a kieső forrásokat, az évtized végéig körülbelül 5 milliárd euró közvetlen uniós forrás hiányozna. Ez közel egyharmada lenne a vizsgált allokációnak. A gazdasági veszteség a közvetlen összegnél nagyobb, körülbelül 6,7 milliárd euró lehetne, mivel a kevesebb beruházás gyengébb keresletet, fogyasztást és foglalkoztatást okozna.

Az éves gazdasági növekedés átlagosan 0,8 százalékponttal lassabb lehetne. A foglalkoztatottak száma több mint 22 ezer fővel csökkenhetne a forgatókönyv nélküli pályához képest. A költségvetési hiány az évtized végére 1,7 százalékponttal magasabb lehetne a GDP arányában. A konszolidáció időszakában a növekedés 1 százalék alatt maradhatna, és a 3 százalékos hiány elérése 2030 utánra tolódna.

Az elemzés mechanizmusa közérthető. Az uniós pénz kiesése nem csak a támogatott projekt összegét vonja ki a gazdaságból. Kevesebb megrendelés jut az építőiparnak és a beszállítóknak, alacsonyabb lesz a munkajövedelem, gyengül a fogyasztás, és csökkennek az adóbevételek. Emiatt a teljes gazdasági veszteség nagyobb a közvetlen forrásvesztésnél.

A forgatókönyv politikai háttere, hogy az Európai Parlament áprilisban és májusban a jogállamisági feltételrendszer alkalmazására szólította fel az Európai Bizottságot. Ez politikai jelzés, nem azonos a források felfüggesztésével. A szakmai értékelésben ezért külön kell választani a jelenlegi lehívási adatot, a politikai kockázatot és a RRZ által modellezett stressz forgatókönyvet.

Forgatókönyvi hatás	RRZ-becslés	Értelmezés
Közvetlen uniós forrásveszteség	kb. 5 milliárd euró az évtized végéig	Feltételes részleges felfüggesztés, állami pótlás nélkül.
Teljes gazdasági veszteség	kb. 6,7 milliárd euró	A beruházási, fogyasztási és munkaerőpiaci tovaryűrűző hatásokkal együtt.
Éves GDP-növekedés	átlagosan -0,8 százalékpont	A konszolidáció mellett a növekedés 1 százalék alá kerülhetne.
Foglalkoztatás	több mint 22 ezer fővel alacsonyabb	A projekt- és keresletkiesés munkaerőpiaci hatása.
Államháztartási hiány	+1,7 százalékpont GDP az évtized végére	A gyengébb gazdaság bevételekiesést és magasabb hiányt okozna.
3 százalékos hiány elérése	2030 utánra tolódna	A konszolidációs pálya érdemben lassulna.

Költségvetési és gazdasági értelmezés

A júniusi lehívási adat önmagában kedvező. A teljes arány emelkedett, több kisebb program gyorsult, és a 2026-os fő N+3 mérföldkő teljesült. A költségvetési hatás ugyanakkor az állami pénzforgalomban átmenetileg negatív lehet, mert a projektek kiadásai korábban jelentkezhetnek, mint az uniós visszatérítés. Az első félévi állami költségvetésben a

helyreállítási terv és az uniós programok kiadásainak növekedése ezt a finanszírozási időzítést is tükrözi.

A középtávú gazdasági hatás a projektek minőségétől függ. A szociális és munkaerőpiaci programok gyorsabb pénzügyi teljesítése akkor javítja a költségvetést hosszabb távon, ha növeli a foglalkoztatást és csökkenti a tartós inaktivitást. Az energia- és infrastrukturális beruházások akkor hasznosak, ha csökkentik a működési költségeket és javítják a vállalkozások termelékenységét.

A RRZ feltételes forgatókönyve azt mutatja, hogy az uniós források hozzáférése makrogazdasági stabilitási kérdés. A nagy összegű kiesés nehezítené a konszolidációt, mert egyszerre csökkentené a növekedést és az adóbevételeket. A források megőrzése ezért nem csak fejlesztéspolitikai cél, hanem a fiskális pálya egyik védelmi vonala.

A kockázat kezelése kétféle fegyelmet igényel. Egyrészt teljesíteni kell a pénzügyi és jogi feltételeket, hogy ne legyen forrásvesztés vagy felfüggesztés. Másrészt a határidők miatt sem szabad gyenge minőségű projekteket finanszírozni. A gyors lehívás és a szabályos, gazdaságilag értelmes végrehajtás nem egymás alternatívája, hanem egyszerre teljesítendő követelmény.

Mi változott a múlt havi összefoglalóhoz képest

A teljes 2021 és 2027 közötti lehívás május végi 2 332,2 millió euróról június végére 2 449,55 millió euróra nőtt. A lehívási arány 18,23 százalékról 19,14 százalékra emelkedett. A havi előrelépés 117,4 millió euró volt, ami kisebb a májusi 191,4 millió eurós növekedésnél, de továbbra is egyértelmű haladás.

A Szlovákia Program lehívása 2 293,2 millió euróról 2 404,21 millió euróra emelkedett. A 2027-es N+3 mérföldkőhöz szükséges további összeg 2,11 milliárd euróról körülbelül 2,00 milliárd euróra csökkent. A 2026-os mérföldkő teljesítése változatlanul kedvező.

Új elem a RRZ forrásfelfüggesztési stresszforgatókönyve. A múlt havi összefoglaló a tényleges lehívást és az N+3 kockázatot tárgyalta. A mostani anyag ehhez hozzáteszi, hogy a hozzáférés intézményi vagy jogállamisági okból történő részleges elvesztése milyen nagy makrogazdasági és költségvetési következményekkel járhatna.

Összegzés

Az uniós források júniusi lehívási képe tovább javult. A teljes arány 19,14 százalékra nőtt, és több kisebb programban is gyorsulás látszik. A Szlovákia Program 2026-os N+3 mérföldköve teljesült, ami csökkenti a közvetlen idej forrásvesztési kockázatot.

A végrehajtás szerkezete továbbra is egyenetlen. A szociális és technikai területek gyorsabbak, több versenyképességi, területi és beruházási terület lassabb. A 2027-es mérföldkőhöz még jelentős összeg szükséges, a halászáti program nulla lehívása pedig közvetlen figyelmeztetés.

A RRZ feltételes forgatókönyve nem tényleges felfüggesztést jelez, de világosan mutatja az uniós pénzek gazdasági súlyát. A források megőrzése, szabályos lehívása és jó minőségű felhasználása egyaránt a költségvetési fenntarthatóság része.

Források

1. Ministerstvo financií SR: Čerpanie fondov k 30. 6. 2026 -
https://www.mfsr.sk/files/archiv/69/Cerpanie-SF-a-KF_tlacova-sprava_30.06.2026.pdf
2. Ministerstvo financií SR: Príloha 1 k čerpaniu fondov -
https://www.mfsr.sk/files/archiv/86/P_1_Cerpanie-PO-21-27_30.06.2026.pdf
3. Ministerstvo financií SR: Príloha 2, Program Slovensko -
https://www.mfsr.sk/files/archiv/14/P_2_Cerpanie-PO-21-27_PSK_30.06.2026.pdf
4. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Tri zmrazené eurá z eurofondov -
<https://www.rrz.sk/tri-zmrazene-eura-z-eurofondov-znamenaju-chybajuce-styri-v-ekonomike/>

4. Működési, adatgazdálkodási és informatikai fejlemények

Bevezetés

A költségvetés minősége nem csak a hiánycélokon, az adókulcsokon és a nagy szociális programokon múlik. Az állam adatainak kezelése, a gazdasági-adminisztratív rendszerek szervezése és az informatikai kiadások tervezése közvetlenül befolyásolja a működési költséget, az ellenőrzés minőségét és a döntések megalapozottságát.

A Pénzügyminisztérium uniós forrásból korszerűsíti három információs rendszer adatainak összekapcsolását. A Központi Gazdasági Rendszer reformjának második szakasza további állami szervezeteket vonna be a közös működési rendszerbe, és később a központi beszerzést is erősítené. Ezzel párhuzamosan a RRZ kimutatja, hogy az állami informatikai kiadások költségvetési tervezése évek óta rendszeresen alábecsüli a tényleges költséget.

A három téma között nincs automatikus ellentmondás. Az informatikai és adatfejlesztés szükséges lehet, miközben a rosszul előkészített vagy alultervezett projektek komoly fiskális kockázatot okoznak. A szakmai kérdés az, hogy a fejlesztések igazolt szükségletre, mérhető haszonra és reális teljes költségre épülnek-e.

Az állami adatok jobb felhasználását célzó projekt

A Pénzügyminisztérium a Szlovákia Program uniós forrásainak felhasználásával indítja el a minisztériumi adatok jobb hasznosítását célzó projektet. A fejlesztés három információs rendszer adatait integrálja és korszerűsíti egy egységesebb környezetben. A vizsgált területek az állami követelések, az állami vagyon, valamint az állami és csekély összegű támogatások adatai.

A projekt célja, hogy a döntéshozók gyorsabban és egységesebb formában férjenek hozzá a szükséges információkhoz. A minisztérium várakozása szerint az integráció gyorsíthatja a belső folyamatokat, csökkentheti az adminisztratív terhet és támogathatja a saját adatokhoz való hozzáférés elvét. Ezek várható előnyök, amelyek tényleges teljesülését a rendszer bevezetése után lehet mérni.

A közbeszerzést a MIM s.r.o. nyerte. A szerződés értéke 3,19 millió euró. A Pénzügyminisztérium Értéket a Pénzért Egységének közreműködésével a megajánlott árat 186 ezer euróval sikerült csökkenteni. A megvalósítás tervezett időtartama 20 hónap. A szerződéshez további hat hónapos, 56 ezer eurós opció kapcsolódik. A hatálybalépéshez a kötelező közbeszerzési ellenőrzés lezárása szükséges.

A 186 ezer eurós árendedmény kedvező, de a projekt teljes fiskális értékeléséhez több mutató kell. Fontos lesz, hogy a rendszer időben elkészüljön, a három adatforrás ténylegesen interoperábilis legyen, és a működtetési, karbantartási, valamint későbbi fejlesztési költségek is átláthatóak maradjanak. A beruházási ár csak a teljes életciklus egyik része.

Projektmutató	Érték	Költségvetési jelentőség
Szerződéses ár	3,19 millió euró	A fejlesztés közvetlen beruházási költsége.
Kialkudott árcsökkentés	186 ezer euró	Az értékelemzés közvetlen beszerzési megtakarítása.
Megvalósítási idő	20 hónap	A hasznok és a végrehajtási kockázatok időhorizontja.
Opcionális hosszabbítás	6 hónap, 56 ezer euró	Lehetséges további költség, amelyet a teljes életciklusban figyelembe kell venni.
Integrált adatterületek	Állami követelések, állami vagyon, állami és csekély összegű támogatás	A döntés-előkészítés és ellenőrzés minősége javulhat.

A Központi Gazdasági Rendszer reformjának második szakasza

A Központi Gazdasági Rendszer egységes informatikai és folyamatok környezetben kezeli az állami szervezetek több gazdasági feladatát. Ide tartozik a költségvetés, a számvitel, a beszámolás, a vagyonkezelés és a humán erőforrás-gazdálkodás. A rendszerhez 292 szervezet kapcsolódik, köztük minisztériumok, költségvetési és hozzájárulásos szervezetek, megyei önkormányzatok és más közintézmények.

A közlemény szerint a rendszer több mint egymillió bérszámfejtést, 249 ezer megrendelést, 510 ezer számlát és 59 ezer szerződést kezel. Ezek a volumenek mutatják, hogy a reform nem kis adminisztratív részterületet érint. A közös rendszerben végzett folyamatok minősége és költsége az állami működés jelentős részére hat.

A második szakasz további szervezetek bekapcsolását készíti elő. A későbbi körben szerepelhet a Pénzügyi Igazgatóság, a Szociális Biztosító, az állami kórházak, a közegészségügyi hivatalok és a büntetés-végrehajtás. A minisztérium 2026 második felében külön Gazdasági Ügyek Központját kíván létrehozni, amely a rendszer működtetését és a közös folyamatokat szervezné.

A reform része lehet a központi közbeszerzés erősítése. A tervek szerint 2028-tól a gyakran ismétlődő, szabványosított áruk és szolgáltatások beszerzése nagyobb mértékben központosulhat. A minisztérium osztrák, finn, dán és olasz példákra hivatkozik, ahol a központi beszerző szervezetek évente több milliárd euró értékű megrendelést kezelnek.

A Pénzügyminisztérium előzetes becslése szerint Szlovákiában a közvetlen megtakarítás éves szinten több százmillió euró lehet. Ezt a számot óvatosan kell kezelni. Előzetes hivatalos becslés, nem már elért megtakarítás. A tényleges eredmény függ a bevont termékköröktől, a verseny szélességétől, a szervezetek fegyelmétől, a központi keretszerződések minőségétől és attól, hogy a rendszer mennyire támaszkodik valós fogyasztási adatokra.

A központosítás kockázata, hogy a rosszul kialakított egységes szerződés csökkentheti a rugalmasságot vagy túl kevés szállítót enged piacra. Az előny viszont az, hogy az állam összevont kereslete jobb árat, egységesebb feltételeket és pontosabb tervezést eredményezhet.

A reform sikere ezért nem a szervezeti központosítás önmagában, hanem az adatok, a verseny és az ellenőrzés minőségén múlik.

CES-mutató vagy terv	Közölt érték	Szakmai értelmezés
Bekapcsolt szervezetek	292 intézmény	A rendszer már ma is széles állami körre terjed ki.
Kezelt bérszámfejtések	több mint 1 millió	Nagy működési volumen, ahol kis hatékonyságjavulás is számottevő lehet.
Kezelt megrendelések	több mint 249 ezer	A beszerzési adatok egységesítése javíthatja a tervezést.
Kezelt számlák	több mint 510 ezer	Az automatizálás és ellenőrzés jelentős adminisztratív területet érint.
Kezelt szerződések	több mint 59 ezer	A szerződéses adatok összevethetősége erősítheti a kontrollt.
Központi beszerzés tervezett indulása	2028	A megtakarítás csak későbbi végrehajtással és mérés után igazolható.
Előzetes megtakarítási becslés	évi több százmillió euró	Hivatalos becslés, nem garantált vagy már realizált eredmény.

Állami informatikai kiadások: tartós alultervezési kockázat

A RRZ állami informatikai kiadásokról szóló elemzése rendszeres tervezési eltérést mutat. A 2017 és 2025 közötti időszakban az állami költségvetésből finanszírozott informatikai kiadások ténylegesen 4,8 milliárd eurót tettek ki, miközben a költségvetések összesen körülbelül 3,8 milliárd euróval számoltak. A kumulált túllépés több mint 1 milliárd euró, 26 százalék.

A működési informatikai kiadások 3,3 milliárd eurót értek el a tervezett 3,0 milliárd euróval szemben. Ez körülbelül 9 százalékos túllépés. A beruházási kiadásoknál a különbség sokkal nagyobb. A tényleges összeg 1,5 milliárd euró volt a 755 millió eurós tervvel szemben, ami 96 százalékos eltérés. A beruházások alultervezése tehát a teljes probléma fő forrása.

Az informatikai kiadások nominális összege kilenc év alatt megduplázódott. A GDP arányában 0,5 százalékról 0,7 százalékra emelkedett. Ez részben a digitalizáció természetes költségét tükrözi, de a tartós terven felüli teljesítés azt jelzi, hogy a költségvetés nem követi a valós igényt vagy nem képes a projekteket a jóváhagyott keretek között tartani.

A RRZ egyszerű összehasonlítása szerint, ha a következő évi tervezés jobban támaszkodott volna az előző évek tényleges teljesítésére, a kumulált eltérés mintegy 70 százalékkal csökkenthető lett volna. A több mint 1 milliárd euró helyett körülbelül 305 millió euró maradt volna. Ez nem feltétlenül jelentett volna valódi kiadáscsökkentést. A költségvetés hitelesebben mutatta volna be a várható költséget.

A 2026-os költségvetés 584 millió eurós informatikai kiadással számol. A folyamatban lévő végrehajtás alapján a RRZ körülbelül 730 millió eurós teljesítést tart valószínűnek. A különbség 146 millió eurós hiánykockázat. A minisztériumok között a Pénzügyminisztérium 2017 és 2025

közötti kumulált túllépése körülbelül 414 millió euró, 41 százalék volt. A Belügyminisztériumnál 362 millió euró, 50 százalék körüli eltérés látszott.

A tanács arra is rámutat, hogy a nagy informatikai projektek esetében gyakran nem bizonyított a szükséglet, a várható haszon vagy az, hogy nincs már meglévő, olcsóbb alternatíva. A probléma ezért nem csak számvetési. A túl drága vagy gyengén előkészített projekt úgy növelheti a hiányt, hogy közben az állami szolgáltatás minősége csak korlátozottan javul.

Informatikai kiadási mutató	Terv vagy tény	Eltérés és jelentés
Összes IT-kiadás 2017–2025	3,8 milliárd euró terv, 4,8 milliárd euró tény	Több mint 1 milliárd euró, 26 százalék kumulált túllépés.
Működési IT-kiadás	3,0 milliárd euró terv, 3,3 milliárd euró tény	Körülbelül 9 százalékos túllépés.
Beruházási IT-kiadás	755 millió euró terv, 1,5 milliárd euró tény	Körülbelül 96 százalékos túllépés, a fő kockázati terület.
Alternatív tervezési eltérés	kb. 305 millió euró	Az előző évi tényadatok használata körülbelül 70 százalékkal csökkenthette volna az alultervezést.
2026. évi terv és várható teljesítés	584 millió euró terv, kb. 730 millió euró várható	Mintegy 146 millió eurós hiánykockázat.
IT-kiadás GDP-arányos szintje	0,5 százalék 2017-ben, 0,7 százalék 2025-ben	Az állami digitalizáció költség súlya tartósan nőtt.

A három kezdeményezés közös költségvetési tanulsága

A jobb adatfelhasználás, a közös gazdasági rendszer és az informatikai kiadások kontrollja ugyanannak a problémának három oldala. Az államnak korszerű digitális infrastruktúrára van szüksége, de a fejlesztések csak akkor javítják a költségvetést, ha a teljes költségük reális, az eredményük mérhető, és a párhuzamos rendszerek valóban megszűnnek vagy összehangolódnak.

A közbeszerzési ár csökkentése és a központi beszerzés tervezése a kiadási hatékonyság irányába mutat. A megtakarítás azonban nem azonos az alacsonyabb szerződéses árral. Figyelembe kell venni a működtetést, a licencet, a karbantartást, az adatátvitelt, a képzést, a kiberbiztonságot és a későbbi módosításokat. A költségvetési döntésnek életciklus-alapú számításra kellene nyugodnia.

A 2017 és 2025 közötti informatikai alultervezés azt jelzi, hogy az állam nem következetesen alkalmazta ezt a szemléletet. A rendszeres túllépés torzítja az éves költségvetést, mert a hiánycél teljesíthetőbbnek látszik a valóságnál. A hiteles tervezés nem feltétlenül csökkenti azonnal a kiadást, de korábban láthatóvá teszi a finanszírozási igényt és lehetőséget ad a prioritások összevetésére.

A centralizáció akkor javítja a költségvetést, ha együtt jár szabványosítással, nyílt versennyel és adatvezérelt igénytervezéssel. Ha csak új szervezeti szintet hoz létre, miközben a régi rendszerek és folyamatok is fennmaradnak, akkor a költség akár nőhet. A következő években

ezért a tényleges megtakarítás, a rendszerhasználat és a szolgáltatási minőség mérésére lesz szükség.

Terület	Lehetséges előny	Fő költségvetési kockázat	Mérendő eredmény
Adatprojekt	Gyorsabb és egységesebb döntési információ	Integrációs és életciklus-költség	Adatminőség, ügyintézési idő, működési költség
Központi Gazdasági Rendszer	Egységes folyamatok és központi beszerzési erő	Túlzott centralizáció és alacsony verseny	Egységárak, beszerzési idő, intézményi megfelelés
Állami informatikai költségvetés	Reálisabb finanszírozási terv	Rendszeres alultervezés és évközi túllépés	Terv és tény eltérése, projekt haszna, alternatívák vizsgálata

Összegzés

Az állami adatkezelés és a közös gazdasági rendszerek fejlesztése érdemi hatékonysági lehetőséget hordoz. A 186 ezer eurós árleszorítás konkrét, már a beszerzésben látható eredmény. A központi beszerzés nagyobb versenyt és jobb tervezést hozhat, de az éves több százmillió eurós megtakarítás még csak előzetes várakozás.

A RRZ elemzése szerint a kiinduló tervezési gyakorlat nem elég hiteles. A 2017 és 2025 közötti több mint 1 milliárd eurós túllépés és a 2026-ra jelzett 146 millió eurós kockázat azt mutatja, hogy az informatikai fejlesztések várható teljes költsége rendszeresen nem jelenik meg az elfogadott költségvetésben.

A fejlesztés és a fiskális fegyelem nem ellentétes cél. A jó projekt reális költségvetéssel, bizonyított szükséglettel, mérhető haszonnal, nyílt versennyel és meglévő alternatívák vizsgálatával készül. A következő időszakban ezeket a feltételeket kell számszerűen ellenőrizni.

Források

1. Ministerstvo financií SR: Ministerstvo financií SR využítim eurofondov spúšťá projekt Lepšie využívanie údajov, vysúťáženú cenu dokázalo znížiť o 186 tisíc eur - <https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/ministerstvo-financii-sr-vyuzitim-eurofondom-spusta-projekt-lepsie-vyuzivanie-udajov-vysutazenu-cenu-dokazalo-znizit-186.html>
2. Ministerstvo financií SR: Druhá fáza reformy CES - <https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/druha-faza-reformy-ces.html>
3. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Štátne IT pravidelne stojí viac, než sa rozpočtuje - <https://www.rrz.sk/statne-it-pravidelne-stoji-viac-nez-sa-rozpoctuje/>

5. Intézményi javaslatok

Bevezetés

A záró fejezet kizárólag azokat a javaslatokat, szükségesnek nevezett intézkedéseket és módszertani irányokat foglalja össze, amelyek az egyes intézményi forrásokból közvetlenül alátámaszthatók. A forráskészlet intézményi szempontból nem szimmetrikus. A RRZ több értékelő és javaslati elemet közöl. Az IFP anyaga az Adó-előrejelzési Bizottság prognózisa, amely elsősorban a költségvetési alappályát pontosítja, javaslatokat nem fogalmaz meg.

A RRZ forrásokban megjelenő javaslati irányai

A RRZ középtávú előrejelzése konkrétan számszerűsíti a kormányzati célokhoz hiányzó intézkedések nagyságát. A 2027-es cél eléréséhez körülbelül 1,2 milliárd euró tartós egyenlegjavítás szükséges. A 2028-as célhoz ezen felül további mintegy 1,0 milliárd euró kell. A tanács nem ad a megadott cikkben teljes, tételes adó- és kiadáscsomagot.

Az állami informatikai kiadásokról szóló elemzés egyértelmű tervezési irányt jelöl meg. A költségvetési fejezeteknek jobban kellene támaszkodniuk az előző évek tényleges teljesítésére. Ha egy kiadási terület tartósan meghaladja a tervet, a következő költségvetésben nem hiteles ugyanazt az alacsony összeget újra szerepeltetni. A realisabb előirányzat nem önmagában megtakarítás, de megszünteti a hiány mesterséges alábecslését.

A nagy informatikai projekteknél a RRZ szerint a finanszírozást a szükséglet, a várható haszon és az alternatívák igazolásához kell kötni. Vizsgálni kell, hogy létezik-e már használható rendszer, van-e olcsóbb megoldás, és a projekt eredménye mérhető-e. Ez a javaslat közvetlenül alkalmazható az új adat- és gazdasági rendszerek előkészítésénél.

Az adósságfék kivételeiről szóló elemzés nem új költségvetési csomag, hanem jogi korlátot rögzít. A rendkívüli kivételeket csak hirtelen, váratlan és előre nem tervezhető nemzetközi kötelezettségeknél lehet alkalmazni. A rendszeres uniós hozzájárulást és más előre látható kiadást a rendes költségvetésben kell finanszírozni. A gyakorlati irány ezért az előretervezés és a fiskális szabály hiteles betartása.

Az uniós források felfüggesztéséről szóló RRZ-anyag elsősorban kockázati forgatókönyv. Nem tartalmaz részletes fejlesztési programot. A számszerű eredményekből azonban közvetlenül következik a forrásokhoz való hozzáférés megőrzésének gazdasági jelentősége.

Források

1. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Dosiahnutie vládnych rozpočtových cieľov pre budúci rok si vyžiada opatrenia za 1,2 mld. eur, v opačnom prípade deficit prekročí 5 percent HDP - <http://rrz.sk/dosiahnutie-vladdnych-rozpocetovych-cielov-pre-buduci-rok-si-vyziada-opatrenia-za-12-mld-eur-09-hdp-v-opacnom-pripade-deficit-prekroci-5-hdp/>
2. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Štátne IT pravidelne stojí viac, než sa rozpočtuje - <https://www.rrz.sk/statne-it-pravidelne-stoji-viac-nez-sa-rozpoctuje/>

3. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť: Výnimky z dlhovej brzdy pri plnení medzinárodných zmlúv sú možné len pri náhlych a neočakávaných požiadavkách - <https://www.rrz.sk/vynimky-z-dlhovej-brzdy-pri-plneni-medzinarodnych-zmluv-su-mozne-len-pri-nahlych-a-neocakavanych-poziadavkach/>
4. Inštitút finančnej politiky: 86. zasadnutie Výboru pre daňové prognózy - <https://ifp.sk/86-zasadnutie-vyboru-pre-danove-prognozy/>

MEGVALÓSULT
A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKARSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alap

PRO HUNGARICA COMMUNITATE

Námestie sv. Štefana 296/6
Szent István tér 296/6
929 01 Dunajská Streda
Dunaszerdahely

www.prohuncom.sk